

Verordening Individuele Inkomenstoelage Gemeente Vlist

De raad van de gemeente Vlist;
Besluit vast te stellen:
Verordening Individuele Inkomenstoelage Gemeente Vlist

Artikel 1 Begrippen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- *inkomen*: totaal van het inkomen, bedoeld in artikel 32 van de Participatiewet, en de algemene bijstand;
- *peildatum*: datum waartegen een persoon individuele inkomenstoelage aanvraagt;
- *referteperiode*: periode van drie jaar voorafgaand aan de peildatum.

Artikel 2 Recht op individuele inkomenstoelage

Het College verleent een persoon op verzoek individuele inkomenstoelage indien hij voldoet aan de voorwaarden als opgenomen in artikel 36 van de wet en de verordening individuele inkomenstoelage.

Artikel 3 Indienen verzoek

Een verzoek als bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet, wordt ingediend middels een door het College vastgesteld formulier.

Artikel 4 Langdurig laag inkomen

Een persoon heeft een langdurig laag inkomen als bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet als gedurende de referteperiode het in aanmerking te nemen inkomen niet hoger is dan 110 procent van de toepasselijke bijstandsnorm.

Artikel 5 Overige voorwaarden

Niet voor de individuele inkomenstoelage komt in aanmerking:

1. de persoon die op de peildatum uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgt;
2. de persoon aan wie in de referteperiode een maatregel is opgelegd wegens schending van een arbeidsverplichting of een re-integratieverplichting;
3. de persoon van wie tijdens de referteperiode is teruggevorderd door een uitkeringsinstantie als gevolg van uitkeringsfraude.
4. de persoon die in de referteperiode een tijd in detentie heeft doorgebracht.

Artikel 6 Hoogte individuele inkomenstoelage

1. Een individuele inkomenstoelage bedraagt per kalenderjaar:
 - a. € 400,00 voor een alleenstaande;
 - b. € 500,00 voor een alleenstaande ouder;
 - c. € 600,00 voor gehuwden.
2. Als één van de gehuwden is uitgesloten van het recht op individuele inkomenstoelage ingevolge de artikelen 11 of 13, eerste lid, van de Participatiewet, komt de rechthebbende echtgenoot in aanmerking voor een individuele inkomenstoelage naar de hoogte die voor hem als alleenstaande of alleenstaande ouder zou gelden.
3. Voor toepassing van het eerste en tweede lid is de situatie op de peildatum bepalend.
4. De bedragen genoemd in het eerste lid worden jaarlijks op 1 januari geïndexeerd overeenkomstig de ontwikkelingen van de consumentenprijsindex volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek. De bedragen worden naar boven afgerond op hele euro's.

Artikel 7. Intrekken oude verordening

Op de dag van inwerkingtreding van deze verordening, worden de Verordening Langdurigheidstoelage Vlist 2012 en de wijziging daarop van 1 juli 2013 ingetrokken.

Artikel 8. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015.

Artikel 9. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening individuele inkomenstoelag Gemeente Vlist. Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Vlist, gehouden op 25 november 2014

De griffier, De voorzitter,
P.A.M. Goedvolk A.Z. Evenhuis-Meppelink

Toelichting Algemeen

De financiële positie van mensen die langdurig op een minimuminkomen zijn aangewezen komt onder druk te staan als er na verloop van enkele jaren geen perspectief is om door arbeid het inkomen te verhogen. Bij de invoering van de Wet werk en bijstand (WWB) in 2004 werd daarom de "Langdurigheidstoelag" in het leven geroepen. Op 1 januari 2009 werd deze toelag gedecentraliseerd en een bijzondere vorm van (categoriale) bijzondere bijstand.

De mogelijkheid van toekenning van de toelag op basis van groepskenmerken is per 1 januari 2015 afgeschaft. De categoriale toelag is vervangen door een individuele inkomenstoelag voor personen tot de AOW gerechtigde leeftijd waarbij het College (net als bij verlening van individuele bijzondere bijstand) aan de hand van de individuele omstandigheden van geval tot geval beoordeelt of er al dan niet sprake is van "zicht op inkomensverbetering".

Omdat een beoordeling van de individuele omstandigheden van de belanghebbende door het College nodig is, gaat het om een "kanbepaling" (artikel 36 WWB). Dat wil echter niet zeggen dat een gemeente kan besluiten nooit ofte nimmer individuele inkomenstoelag toe te kennen. De gemeenteraad blijft verplicht om in een verordening in elk geval de hoogte van de individuele toelag aan te geven en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de begrippen langdurig en laag inkomen.

De regering heeft ervoor gekozen om in de wet op te nemen welke individuele omstandigheden de College *in ieder geval* in de beoordeling van het recht op een individuele inkomenstoelag moeten betrekken. Het gaat om:

- de krachten en bekwaamheden van de desbetreffende persoon, evenals
- de inspanningen die de persoon heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen.

Daarnaast kan het College aangeven wanneer sprake is van 'geen uitzicht op inkomensverbetering'. Vanwege de overzichtelijkheid is er voor gekozen om dat niet in aparte beleidsregels vast te leggen, maar om –net als in de "oude" verordening langdurigheidstoelag - alle voorwaarden in de verordening op te nemen. Aan de hand van de beoordeling van de individuele omstandigheden, stelt het College vast of de betreffende persoon al dan niet "zicht op inkomensverbetering" heeft en recht heeft op een individuele inkomenstoelag. Hoewel de tendens is om de cliënt te beoordelen op wat hij nog wel kan, wordt hier de uitdrukking 'geen uitzicht op inkomensverbetering' overgenomen omdat deze de juridische grondslag is (art. 36 Participatiewet) voor de toelag. Als een uitkeringsgerechtigde volledig is ontheven van de arbeidsverplichting is er reden om te spreken van geen uitzicht op inkomensverbetering.

Het is niet nodig om in deze verordening overgangsrecht op te nemen met betrekking tot eerder verstrekte langdurigheidstoelagen, omdat artikel 78z van de Participatiewet voorziet in algemeen overgangsrecht met betrekking tot de wijzigingen in de Participatiewet als gevolg van de inwerkingtreding van de Invoeringswet Participatiewet en de Wet maatregelen WWB op 1 januari 2015. De individuele inkomenstoelag en voorheen de langdurigheidstoelag worden immers toegekend tegen een peildatum. Zaken die na de peildatum gebeuren hebben geen betekenis voor het recht op een dergelijke toelag. Wie op een datum gelegen vóór 1 januari 2015 op basis van de toepasselijke verordening recht had op langdurigheidstoelag, behoudt dat onverkort, ongeacht of hij voldoet aan de voorwaarden die per 1 januari 2015 zijn gesteld in artikel 36 van de Participatiewet en deze verordening. Toekenning van het recht op individuele inkomenstoelag tegen een datum gelegen op of ná 1 januari 2015 is uitsluitend mogelijk als wordt voldaan aan de in artikel 36 van de Participatiewet en deze verordening opgenomen voorwaarden.

Artikelsgewijze toelichting

Enkel die bepalingen die nadere toelichting behoeven worden hier behandeld.

Artikel 1 Begrippen

Begrippen die al zijn omschreven in de Participatiewet, de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) of de Gemeentewet worden niet afzonderlijk gedefinieerd in deze verordening. Deze zijn vanzelfsprekend van toepassing op deze verordening.

Met inkomen wordt bedoeld het inkomen zoals bedoeld in artikel 32 van de Participatiewet. In afwijking hiervan wordt algemene bijstand voor de beoordeling van het recht op individuele inkomenstoelag ook in aanmerking genomen als inkomen. Bijzondere bijstand kan niet als inkomen in aanmerking worden genomen. Aangezien individuele inkomenstoelag een vorm van bijzondere bijstand is, is het niet nodig expliciet te bepalen dat een eerder verstrekte individuele inkomenstoelag buiten beschouwing moet worden gelaten bij de vaststelling van het inkomen. Het wordt niet wenselijk geacht een eerder verstrekte individuele inkomenstoelag in aanmerking te nemen als inkomen, omdat dit het ongewenst effect kan hebben dat een persoon geen recht op een individuele inkomenstoelag heeft omdat hij een

te hoog inkomen heeft gehad in de referteperiode vanwege een eerder verstrekte toeslag. Wat voor een eerder verstrekte individuele inkomenstoelage geldt, dat geldt ook voor een eerder verstrekte langdurigheidstoelage op grond van de WWB zoals die luidde vóór 1 januari 2015.

De peildatum is de datum waartegen een persoon individuele inkomenstoelage aanvraagt (artikel 1 van deze verordening). Het gaat om de datum waarop een persoon langdurig een laag inkomen heeft, geen in aanmerking te nemen vermogen heeft als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet en, gelet op de omstandigheden van die persoon, geen uitzicht op inkomensverbetering heeft. De peildatum komt meestal overeen met de meldingsdatum. De peildatum kan in beginsel niet liggen vóór de dag waarop een persoon zich heeft gemeld om individuele inkomenstoelage aan te vragen, tenzij sprake is van bijzondere omstandigheden. Dit volgt uit artikel 44, eerste lid, van de Participatiewet en de jurisprudentie rondom artikel 44 van de Participatiewet.

Verder is bepaald wat onder de referteperiode moet worden verstaan: een periode van 36 maanden voorafgaand aan de peildatum.

Artikel 2 Recht op individuele inkomenstoelage

Deze bepaling is opgenomen omdat het verlenen van de individuele inkomenstoelage een bevoegdheid is en geen verplichting. Artikel 36 lid 1 van de Participatiewet spreekt van een *kanbepaling*, dat wil zeggen dat het College ook kan afzien van de toekenning, ook al voldoet iemand wel aan de voorwaarden voor een dergelijke toeslag. Dit vindt de gemeenteraad niet wenselijk. Daarom bepaalt artikel 2 dat het College individuele inkomenstoelage moet verstrekken als een persoon aan de voorwaarden daarvoor voldoet.

Artikel 3 De aanvraag

Artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet is dusdanig gewijzigd dat een persoon *eenverzoek* tot verlening van individuele inkomenstoelage kan indienen. Voorheen was de langdurigheidstoelage alleen *op aanvraag* verkrijgbaar.

Om onduidelijkheid te voorkomen over de wijze waarop het verzoek moet worden ingediend, bepaalt artikel 2 van deze verordening dat het verzoek moet worden gedaan middels een door het College vastgesteld formulier. Het gaat dan om een schriftelijke aanvraag (artikel 4:1 van de Awb) die wordt ondertekend door de aanvrager en ten minste de naam en het adres van de aanvrager bevat, de dagtekening en een aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd (artikel 4:2, eerste lid, van de Awb). De aanvrager verschaft ook de gegevens en bescheiden die voor de beslissing op de aanvraag nodig zijn en waarover hij redelijkerwijs de beschikking kan krijgen (artikel 4:2, tweede lid, van de Awb). Een mondeling verzoek kan hiermee dus niet worden aangemerkt als een verzoek om individuele inkomenstoelage.

Artikel 4 Langdurig laag inkomen

Hoewel de inkomensnorm van maximaal 110% van het toepasselijke sociaal minimum is vervallen, is in deze verordening deze grens van toepassing. Dat wil zeggen dat er geen sprake is van een laag inkomen bij een inkomen hoger dan 110% van de toepasselijke bijstandsnorm. Dat betekent een verruiming ten opzichte van de verordening langdurigheidstoelage waarin 101% werd gehanteerd. Door deze verruiming kunnen ook personen die geen bijstandsuitkering ontvangen in aanmerking komen, als zij voldoen aan de overige voorwaarden.

De vraag of het inkomen van een persoon gedurende de referteperiode niet hoger is dan het langdurig lage inkomen van 110% van de toepasselijke bijstandsnorm, mag niet al te rigide worden beoordeeld. Een marginale overschrijding van dit lage inkomen moet worden genegeerd. Gaat het inkomen van een persoon gedurende (een deel van) de referteperiode de toepasselijke bijstandsnorm maandelijks met *ongeveer € 5 of meer te boven*, dan is er sprake van een meer dan marginale overschrijding van de bijstandsnorm. Het gaat dan niet meer om een incidentele geringe overschrijding van de bijstandsnorm of van te verwaarlozen bedragen van enkele eurocenten.

Artikel 5 Overige voorwaarden

Bij de beoordeling van het criterium 'geen uitzicht op inkomensverbetering' moet het College rekening houden met de omstandigheden van de persoon, zoals de krachten en bekwaamheden van de persoon, en de inspanningen die de persoon heeft verricht om tot inkomensverbetering door middel van betaalde arbeid te komen. Zo kan als criterium gelden dat iemand, bij wie geen arbeidsbelemmeringen zijn vastgesteld om te werken of meer uren te werken, wel uitzicht heeft op inkomensverbetering. Zijn er echter medische of sociale redenen waardoor de persoon niet kan of niet meer uren kan werken of als hij aantoonbaar naar vermogen heeft geprobeerd om aan het werk te komen dan is er mogelijk geen uitzicht op inkomensverbetering. Het College moet dit telkens individueel beoordelen. De situatie op de arbeidsmarkt speelt daarbij geen rol.

Het College kan aangeven welke groepen niet in aanmerking komen voor individuele inkomenstoelage en in welke gevallen personen uitzicht hebben op inkomensverbetering. In deze verordening worden uitgesloten de personen aan wie in de referteperiode een maatregel is opgelegd wegens een schending van een arbeids- c.q. re-integratieverplichting of bij wie sprake is van terugvordering wegens uitkeringsfraude. Personen die in detentie hebben verbleven tijdens de referteperiode worden geacht zich te weinig hebben ingespannen om hun positie op de arbeidsmarkt te verbeteren en hebben geen recht op de toeslag.

Personen die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgen, worden geacht uitzicht te hebben op inkomensverbetering als zij klaar zijn met hun studie.

Artikel 6 Hoogte individuele inkomenstoelage

Bij de hoogte van de individuele inkomenstoelage wordt onderscheid gemaakt tussen een alleenstaande, een alleenstaande ouder en gehuwden.

Bij gehuwden moet in het oog worden gehouden dat het recht op individuele inkomenstoelage de gehuwden gezamenlijk toekomt. Worden personen op de peildatum als gehuwden aangemerkt, dan moeten beide gehuwden voldoen aan de voorwaarden van artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet. Voldoet één van hen niet aan deze voorwaarden, dan bestaat voor beiden geen recht op individuele inkomenstoelage.

Is één van de echtgenoten uitgesloten van het recht op individuele inkomenstoelage, anders dan vanwege het niet voldoen aan de voorwaarden van artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet, dan komt de rechthebbende partner wel in aanmerking voor een individuele inkomenstoelage. Het gaat hier om een partner die op een van de in artikelen 11 of 13, eerste lid, van de Participatiewet genoemde gronden geen recht heeft op bijstand. Als slechts één partner recht heeft op individuele inkomenstoelage, komt deze rechthebbende partner in aanmerking voor een individuele inkomenstoelage naar de hoogte die voor hem als alleenstaande of alleenstaande ouder zou gelden. Dat is geregeld in het tweede lid. De leefvorm (alleenstaande, alleenstaande ouder of gehuwd) van een persoon kan wijzigen binnen de referentieperiode. Dit is bijvoorbeeld het geval indien gehuwden de inkomenstoelage aanvragen, maar zij over een gedeelte van de referentieperiode als alleenstaande moeten worden aangemerkt. Personen moeten over de hele referentieperiode aan de voorwaarden voldoen om voor individuele inkomenstoelage in aanmerking te komen, zowel gezamenlijk als afzonderlijk.

In het vierde lid is een indexeringsbepaling opgenomen. Deze bepaling voorkomt dat de verordening telkens opnieuw moet worden vastgesteld, enkel voor indexering van de bedragen.